

Ana Rostohar

SREBRENICE

(PESEM ZNANEMU VOJAKU)

Spet smo prestavili večerjo
in ukazali otrokom, naj molčijo,
zakaj kot izmiti madeži
se nam kažejo znamenja –

predhodnica, ki nas je zopet
udarila z nemostjo.

Katero ožgano poletje
nam znova kali pogled?
Od težke negibnosti
nas zapušča spomin.
A tod smo že hodili.
Iste oči! – Isti zastrupljeni vodnjaki.
Ista, kot izpoved neustavljiva
cesta ljudi.

* * *

Ni bilo dovolj bedenja.
Maševalcu, ki je zakadil deželo
s človeškim dimom,
se je zahotelo
novih svatb.
Sredi kužne navlake upov,
kjer se varijo velika žalovanja,
naznanja slavo možem,

medtem pa se pišejo seznami,
v arhivih sestavljajo telesa,
še enkrat udari pečat: brezdomstvo na kolenih.

(In če to zapišem s stisnjenim grlom,
ne pomeni, da imam razlog za molčanje.)
Še enkrat pečat: civilizacija v izgnanstvu.

Strašna tišina se zgrinja
na usta človeštva.

* * *

A imeli smo razlog,
oznanjajoč pravico do porekla,
stopiti v vse dvorane sveta
in razglasiti praznik grobnic.

Nas ni drevo, katerega veja je
dumela bledico mladosti,
nas ni drevo naučilo usmiljenja?
Milost smrti!

(In če se mi roka dvigne do kotičkov oči,
je moja solza jalovo dejanje,
kakor grulež za mizo pogajalcev.)

Cepetavi in cagavi se prestopamo,
iz zatohlosti v dremež,
iz dremeža v zgodovino.

* * *

Tisto, kar ugaša pod ruto na licu,
je bela žalost vdov.
Kar smo zaplodili s hrumenjem žil
in izmenjali s pogledi,
se nam sesirjeno valja po ustih.

V katerem jeziku, v katerem svinčenem jeziku
bodo matere tolažile svoje otroke?

* * *

Vse je obstalo.
Utišani so upi,
zaledenele misli.
V jez brezdomstva se splavljajo
nedonošene sanje.

(Ta okus gline na ustnici!)
Roke so objele, kar je
ostalo. A mi

še kar trajamo.
Od silnega pokanja src
smo se zvili v negibnost.
Modrost, če ne poženeš poldan
s te srčne pripeke,
bo smisel za zmeraj zgubil
človeški videz.

* * *

Spet smo prestavili večerjo
in otroci molčijo.
V okvirih ekranov
barvni katalogi
ostankov življenj,
pohabljeni upanja
in čebljanje lobanj
na družinskih snidenjih:
srebrenice, srebrenice!
kot cvetoče zvezde
v zrcalih spomina –

Obstani, privid!
Zasuni to človeško soparo
za naša čela!
Popelji vsakogaršnje sanje
na najvišje čeri.
Naj nas z vseh strani
ovoča pošast nasilja.
Naj se nam na konici bodala
in v merilu človeka
izpraša vest.
(In če se mi roka ustavi na čelu,
ne pomeni, da moja krivda ni velika.)
Naj se srh polasti našega
najmehkejšega dela

in v mlačnost razuma
iztisne
želo človeškega.